

Előfizetési árak:

Félévre . . . 80 Leu
Negyed évre . . 40 Leu
Egy hóra . . . 14 Leu
Külföldre egy évre 280 Leu
Hirdetés — Nyílttér
díjszabás szerint.

SZÉKELY UJSÁG

egyesülve a SZÉKELY HIRLAP-pal.

MEGJELENIK MINDEN VASÁRNAP REGGEL.

A SZÉKELY UJSÁGOT

Néhai Molnár Emil

a SZÉKELY HIRLAPOT

Bíró Lajos alapította

Bíró Lajos alapította

Bíró Lajos alapította

Bíró Lajos alapította

Bíró Lajos alapította

Bíró Lajos alapította

Bíró Lajos alapította

Bíró Lajos alapította

Bíró Lajos alapította

Bíró Lajos alapította

Bíró Lajos alapította

Bíró Lajos alapította

Bíró Lajos alapította

Bíró Lajos alapította

Bíró Lajos alapította

Bíró Lajos alapította

Bíró Lajos alapította

Bíró Lajos alapította

Bíró Lajos alapította

Bíró Lajos alapította

Bíró Lajos alapította

Bíró Lajos alapította

Bíró Lajos alapította

Bíró Lajos alapította

Bíró Lajos alapította

Bíró Lajos alapította

Bíró Lajos alapította

Bíró Lajos alapította

Bíró Lajos alapította

Bíró Lajos alapította

Bíró Lajos alapította

Bíró Lajos alapította

Bíró Lajos alapította

Bíró Lajos alapította

Bíró Lajos alapította

Bíró Lajos alapította

Bíró Lajos alapította

Bíró Lajos alapította

Bíró Lajos alapította

Bíró Lajos alapította

Bíró Lajos alapította

Bíró Lajos alapította

Bíró Lajos alapította

Bíró Lajos alapította

Bíró Lajos alapította

Bíró Lajos alapította

Bíró Lajos alapította

Bíró Lajos alapította

Bíró Lajos alapította

Bíró Lajos alapította

Bíró Lajos alapította

Bíró Lajos alapította

Bíró Lajos alapította

Bíró Lajos alapította

Bíró Lajos alapította

Bíró Lajos alapította

Bíró Lajos alapította

Bíró Lajos alapította

Bíró Lajos alapította

Bíró Lajos alapította

Bíró Lajos alapította

Bíró Lajos alapította

Bíró Lajos alapította

Bíró Lajos alapította

Bíró Lajos alapította

Bíró Lajos alapította

Bíró Lajos alapította

Bíró Lajos alapította

Bíró Lajos alapította

Bíró Lajos alapította

Bíró Lajos alapította

Bíró Lajos alapította

Bíró Lajos alapította

Bíró Lajos alapította

Bíró Lajos alapította

Bíró Lajos alapította

Bíró Lajos alapította

Bíró Lajos alapította

Bíró Lajos alapította

Bíró Lajos alapította

Bíró Lajos alapította

Bíró Lajos alapította

Bíró Lajos alapította

Bíró Lajos alapította

Bíró Lajos alapította

Felelős szerkesztő és kiadó:

Kovács J. István

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

KOVÁCS-HIRLAPIRÓDA, Str. Gen. Avarescu
(volt Gábor Áron-utca) 1. szám.

Főszerkesztő:

Dr. I. Diénes Ödön

Uj évtized küszöbén.

Irtá: Dr. I. DIÉNES ÖDÖN főszerkesztő.

— A Székely Ujság harmincéves jubileumára. —

A Székely Ujság most töltötte be fennállásának 30-ik esztendejét.

Most 30 éve indult útjára e lap s az évfordulónál megállunk, hogy visszatekintsünk a lefolyt három évtizedre.

Városunk és a vidék lakossága tulnyomólag függetlenségi és 48-as párti volt akkor s ennek dacára nem volt városunkban, — 1893—1895 éveket kivéve, — a pártnak sajtóorgánuma.

Ez indította arra Molnár Emilt, az ifjkorában elhunyt kiváló költőt és lelkes hazafit, hogy munkatársakat toborozva, megalapítsa a Székely Ujságot a függetlenségi eszmék hirdetésére, terjesztésére. „Az 1848 évi törvényekben lefektetett függetlenségi eszmék diadalra juttatásáért fogunk küzdeni”, mondja az első évfolyam első számában bejelentett lapprogram.

És ezt a hivatását, célját hiven, tántoríthatatlanul be is töltötte a Székely Ujság mindaddig, míg az impérium-változás el nem szakította Erdélyt Magyarországtól.

Az 1903 évben az országgyűlésen nagy viharok voltak, melyet az osztrák-magyar közös hadsereg létszámemelésének javaslata idézett elő. Az ellenzék a súlyos vér és pénz áldozatok ellenszolgáltatásaként azt követelte, hogy hozzák be a magyar szolgálatteljesítést és vezényszót, rendezzék a zászló és cimerekérdést. Elmergesítette a helyzetet a chlopii hadparancs, melyben I. Ferenc József „néptörzs” megjelöléssel sértette meg a magyar nemzetet, továbbá Tisza István grófnak az ugrai nyílt levele, mely az országgyűlést teljesen felforgatta. Jött a „darabont-kormány” és ennek alkotmánytiprásai.

Mindezek ellen küzdött az ellenzék s a Székely Ujság, mint ellenzéki lap, alaposan kivette a részét a küzdelmekből.

Az 1918 évi forradalom hozta meg Magyarországnak a 400 éves osztrák járom alól való szabadulást, a függetlenséget, melyért a függetlenségi párt küzdött és amit a Székely Ujság is zászlajára irt.

Programjában volt a Székely Ujságnak a vármegyei, városi és községi mozgalmakban való részvétel, továbbá, hogy küzdeni fog a székely kisgazdák és kisiparosok érdekeiért, stb.

És hogy mindezen programja mellett tántoríthatatlanul kitartott a lap, azt mutatják a 30 évfolyam kötetei és kitűnik a lap közkedveltségéből, elterjedtségéből. Olvasóink táborát nőttön nőtt és megmaradt máig is, most is mohón várja a közönség minden számunk megjelenését, melyben mindenki megtalálja az őt érdeklő politikai, vagy napi híreket, a szépirodalmi, ipari, gazdasági, sport közleményeket, melyeket e lap mindig nagyobb részletességgel, mindenre kiterjedő figyelemmel, bővebb hirtovallal adott, mint sok más vidéki lap. Így lett a Székely Ujság a közönség közkedvelt lapja.

Hü krónikása volt mindig a Székely Ujság az eseményeknek, e lap 30 kötete hiven tükrözi vissza az elmúlt 3 évtized eseményeit. Színvonalára, irodalmi nyelvezetére, a magyar-székely érdekek védelmére mindig nagy súlyt fektettünk. A harminc év alatt nagy sokaságban jelentek meg irodalmilag is értékes cikkek, úgy költői, mint szépirodalmi, gazdasági, tudományos dolgozatok, melyeket a lap buzgó, önzetlenül működő munkatársai irtak, kiket ez évforduló alkalmával is illessen köszönet.

A lap szerkesztőit, bel és külmunkatársait mindig és kizárólagosan magyar fajszeretettel, a magyar nemzeti eszme hevítette.

Az impérium változás óta Erdélyben megszűntek a régi magyar politikai pártok küzdelmei, nincs függetlenségi, nincs szabadelvű, nincs munkapárti stb., azóta Erdély magyarságának csak egy táborban van helye, a Magyar pártban, mert magyar érdekeket egyetlen román párt sem fog soha előmozdítani és csakis a Magyar pártban van helye mindenkinek, aki magyar, aki székely.

Ezt az eszmét szolgálta eddig is és szolgálja jövőben is törhetetlenül mindig a Székely Ujság.

Ha voltak is a magyarságban, — mint ezt a most lefolyt választások sajnos megmutatták, — megtévelyedett emberek, kik butaságból (egyébnek nem nevezhetjük), nem a Magyar pártra szavaztak, hanem az ezzel ellentétes érdekű más pártokra, jobb észre kell térniök, hogy a magyarság táborát kivétel nélkül méltó legyen a magyarság eszméihez, szelleméhez, törekvéseihez. Hisszük, hogy ez így is lesz.

A lap és olvasó e gondolatkörben kell egyesülnenek s ez legyen továbbra is az a fenntartó erő, mely képesítette a lapot a három évtizedes fennállására.

Az új évtized küszöbén, melybe a mai nappal lép a Székely Ujság, ezen gondolatokkal indulunk a magyarságra küzdelmesnek ígérkező jövőbe.

Ünnepi gondolatok.

Mindig örülünk, ha egy-egy intézményünk virul és szépen fejlődik s ha küzdő frontunk sorai erősödnek. Népünkért való küzdelmünkben igen-igen nagy fontossága van a sajtónak, mert ez adja le a riadókat, a szignálást, melyek szerint az egész harcél igazodik. Ha igaz a mondás, hogy a sajtó hatalom, akkor a rotációs-gépek ezernyi ölombelűje nagyon fontos népvezető, népnevelő, népmentő munkát végez. A Betű lealjasulhat becsstelenséggé, lehet átok és áldás. Az író munkája lehet immel-ámmal végzett favágó munka, terhes robot, lélek nélküli mesterség, de művészetté dicsőülhet és erénnyé is magasztosulhat, ha a pennaforogató kezét olyan agy vezeti, melyben nemes gondolatok fogamzanak, ha olyan szív irányítja, melyben fenkölt érzelmek születtek. A Betű ma a legnagyobb hatalom. Nem a diplomácia, nem a hadseregek diktálják a háborút és békét, hanem a mindenható Betű. Nem a puska és a bajonett uralkodik a lelken, hanem a nyomtatott szó hatalma, mert ez teremti meg a világ közvéleményét.

Az ujságírás is lehet egyszerű mesterség, kenyérkereseti lehetőség, de művészetté is fejlődhetik; építő munkát is végezhet, de lehet destruktív is. Minden attól függ, milyen szellem uralkodik a szerkesztői szobákban s milyen gondolatokkal hozzák mozgásba a rotációs-gépeket. Az ujság harang, amely abban különbözik az ércharangtól, hogy míg ennek hangja elhal a távolban, az ujságok szava a távolsággal növekedik és erősödik. Az ujság betűje életet adhat és életet mérgezhet meg és mivel közvéleményt teremt, az igazságot lelkesen, hízélgés nélkül kell szolgáltatnia; éppen ezért ne legyenek előtte politikai és közéleti nebutásvirágok, akik előtt szolgailag meghunyászkodik; sohase legyen gyáva hízélgő, aki külsőleg bárányhoz, kegyetlenségben pedig a farkasokhoz hasonlít, hanem bátorhangu védője legyen az elnyomottaknak s élesszavu hirdetője az igazságnak, mert igaza van Byronnak: az igaz szavak élő lények, hatalmas fegyverek, amelyek elől összehúzódva menekül az álnokság. Az ujságtól elvűségeit kívánunk. Ne változtassa a fűjő szél irányát a köpenyeget, mert, ahol a szívvel-lelket áruba bocsátják, ott az igazság is vásári portékává lesz. Igaza van a jó, öreg Senecának: a jó sors hűséget kíván, a balsors pedig követeli azt. Az ujságírásnak ki kell tartania a becsület útját, mert a betű ő s annak hatalmával visszaélni a legnagyobb lélekgyilkosság és lelketlenség. A lelkiismeretes kötelességteljesítés legyen a zsurnaliszta célja s ne a profit. A husosfazék csak harmadrangu cél lehet. Önzetlenségnek és humanizmusnak kell uralkodnia a redakciókban, mert ha valahol, úgy az ujságírásnál áll Széchenyi mondása: „... az erős nemzeteket hordoz szívében”. Igen! Egy egész népet s annak minden szenvedését, fájdalmát, baját, örömét, kacaját a rotációs-gépek dübörgésével harsogja el a világ minden tája felé.

Az igaz sajtó ne verjen éket a testvérek közé csak azért, mert az egyik így, a másik úgy dicséri az Istent. Soha se engedje meg és ne nézze tétlenül, hogy a száz pártra és a száz felekezetre szakadt magyar egy „jótáért” gyűlölje egymást s ellenséget lásson testvérében, mivel pedig ugyanazon husból és vérből van, akivel ugyanazt a nyelvet beszéli, hanem ápolja a szent összetartást s erősítse az együvértartozás szellemét.

Ezeket várjuk a magyar ujságoktól!

Ma, amikor a Székely Ujság három évtizedes munkájára tekint vissza, örömmel üdvözljük, mert az elvűség, a becsület, az

igasság szókimondó szolgálata, a felekezeti béke kiépítése, a magyar érzés lelkes ápolása vezette mindig szerkesztőinek tollát s ezek az eszmék igazgatták olombetűinek sokaságát. Midőn becsülésünket és elismerésünket fejezzük ki a nagyszerű munka fölött, melyet egy emberöltőn át székely becsülettel végzett, baráti kézsorítással azt mondjuk Neki:

Csak előre a legközelebbi decennium felé!
Dr. Várhelyi Gyula.

A Székely Ujság 30 éves történelme.

Az 1904 évi január hó 3-án új lap jelent meg Kézdivásárhelyen, a Székely Ujság. A lap alapításának eszméje, az eszme valóra-válása Molnár Emil, a lánglelkű költő nevéhez fűződik, azonban eleinte a lapnál csak mint segédszerkesztő szerepelt, noha ténylegesen ő volt a lap alapítója, szerkesztője. Fiatalkora és szerénysége miatt (22 éves volt akkor) felelős szerkesztőtől dr. Balogh Vendel ügyvédet kérte fel, ki ezen tisztségét 8 hónapig viselve, erről lemondott. Utána 1904 szept. 4-től 1905 szept. 7-ig dr. Szentiványi Árpád volt a felelős szerkesztő, amikor is Molnár Emil átvette ezen tisztséget és 1907 aug. 25-én bekövetkezett haláláig viselte azt. 1907 szept. elején a lap szerkesztősége dr. I. Diénes Ödön ügyvédet választotta meg felelős szerkesztőnek, aki 1925. március 12-ig töltötte be e munkakört. Ekkor a Székely Ujság egyesült a pár hónappal azelőtt Kovács J. István által több évi szünetelés után felélesztett Székely Hírlappal s azóta a felelős szerkesztői tisztséget Kovács J. István tölti be, dr. Diénes Ödön pedig, mint főszerkesztő irányítja a lapot.

A háboru kezdetétől 1914 aug. 4-től 1916 aug. 28-ig dr. I. Diénes Jenő jegyezte, mint felelős szerkesztő, a lapot, a mozgósításkor népfelkelői szolgálatra jelentkezett szerkesztő helyett.

Segédszerkesztőként Molnár Emilen kívül még a lapon szerepeltek Fekete András ügyvédjelölt 1906 aug. 30-tól 1907 jul. 6-ig és K. Kovács István ügyvédjelölt 1907 szept. 15-től 1908 márc. 30-ig, amikor e címéről lemondott.

E lapnál kezdette meg újságírói pályáját jelenlegi felelős szerkesztőnk, Kovács J. István, aki 1907 okt. 1-től a lap belmunkatársa lett és két évig mint riporter működött. Azután betegsége miatt hosszabb időre eltávozott, de újból visszatért s 1911 ápr. 16-tól 1924 aug. 16-ig volt a lap segédszerkesztője, amikor a Kézdivásárhelyi Könyvnyomda r. t. felszámolása folytán kivált a lap kötelékéből és megindította a Székely Hírlapot, mely fél év múlva beolvadt a Székely Ujságba. Végül még segédszerkesztője volt a Székely Ujságnak 1927 okt. 30-tól 1930-év végéig Földi István tanár.

Az első években a Székely Ujság lapján a főmunkatársak nevei is díszeltek és pedig az első évfolyamon előbb Szabó Jenő költő-pap, majd Nagy György orsz. képvis., dr. Czeglédi Miklós, az orbai kerület függetl. párt vezére, dr. I. Diénes Jenő és Megyaszi Mihály. 1909 év óta e címek elmaradtak.

A lap születésekor munkatársak voltak az első szám szerint a következők:

I. Országgyűlési képviselők: Kossuth Ferenc, Barabás Béla, Polónyi Géza, Bedőházy János, Sebess Dénes, Vertán Endre, Gál Sándor és dr. Ráth Endre.

II. Helybeli és vidéki munkatársakul felkérték dr. Bánffy Zsigmond, dr. Czeglédi Miklós, dr. I. Diénes Jenő, dr. I. Diénes Ödön, dr. Ferenczy Géza, Gáspár István, dr. Hinléder Ernő, Heródek Sándor, Kovács Bernardin, K. Kovács István, Kőlcze Károly, dr. Lukács Vilmos, Megyaszi Mihály, Molnár Dénes, Molnár Kálmán, dr. Nagy György, Ravasz László, dr. Szacsvay Gyula, dr. Szentiványi Árpád, Vass Jenő pákái ref. pap, Veress György, Zsögön Zoltán. Ezek közül azonban többen soha sem működtek közre a lap szellemi részében.

Később aztán a lefolyt 3 évtized alatt a munkatársaknak oly nagy sora működött a Székely Ujságban, hogy azt felsorolni nincs helyünk.

A lapot az első évben Turóczi István nyomdatulajdonos adta ki, de már 1904 Dec. 25-től, mint kiadó Molnár Emil szerepelt, aki a lapot haláláig 1907 augusztus 25-ig a Háromszékvármegyei Függetlenségi

párt megbízásból adta ki. Halála után, 1907 aug. 25-től a kiadás a Kézdivásárhelyi Könyvnyomda r. t. jogába ment át és ez adta ki felszámolásáig, 1925 márc. 12-ig, amikor a nyomda felszerelése eladatván, ez megszűnt. Ezután a lap kiadója Kovács J. István szerkesztő lett a mai napig is a laptulajdonossal kötött szerződés értelmében.

A Székely Ujságot 1904-1906-ig Turóczi István könyvnyomdájában nyomták. 1906 májusban megalakult a Kézdivásárhelyi Könyvnyomda részvénytársaságtól kezdve ennek megszűnéséig, 1925 márc. 12-ig itt állították elő. 1925 március 29-től 1927 szept. 25-ig Turóczi Istvánnál, 1927 októberben Mórítz István sepsiszentgyörgyi nyomdájában, 1927 okt. 30-tól pedig máig is a Minerva nyomdában nyomták.

A lap 1904-1906 években hetenkint kétszer, vasárnap és csütörtökön, 1906 nov. 1-től 3-szor, kedden is megjelent. Előfizetési ára évi 10 Korona volt.

1907 jan. 1-től augusztusig hetenkint ötször jelent meg 12 K. előfizetési díj mellett, szeptembertől kezdve újból hetenkint 3-szor egészen a világháboru kitöréséig. A háboru két első évében pedig hetenkint 5-6-szor. A román háboru kitörésekor vidékünk lakossága elmenekülve, 1916 aug. 27-től 1917 jul. 1-ig, tíz hónapig szünetelt a lap megjelenése. Ettől kezdve újból megjelent, de csak kétszer hetenkint, vasárnap és csütörtökön. 1919 márc. 30-tól a román katonai parancsnokság cenzurázta a lapot és így sok fehér folttal jelent meg, míg 1919 jul. 28-án ez be is tiltotta megjelenését s 3 havi kényszerű szünet után okt. 30-tól jelent meg újból, tovább is cenzura alatt. Ezt 1920 és 1921 években az államrendőrség gyakorolta s a

cenzura 1922 jan. 12-iki számmal szűnt meg. Még egyszer, 1920 jul. 10-25-ig tiltotta be a lapot a katonai parancsnokság.

Nagy nehézségekkel küzdött a lap 1924 évben, amikor a rossz üzletvezetés miatt a Könyvnyomda r. t. felszámolásra kényszerült, a nyomdai személyzet nagy része elbocsátatot. 1924 évben júliustól kezdve ez okból gyakran elmaradtak őszig a lap számai 1-2 hétig is.

1925-től fogva aztán rendszeren, hetenkint egyszer vasárnap jelenik meg a lap.

A lapot rendszerint négy oldalon jelentettük meg, mert nem tartottuk szükségesnek bővebb tartalommal megjelentetni, legfennebb ünnepies alkalomkor adtunk 6 oldalt, amikor az irodalmi rész nagyobb terjedelmet tett ki. Volt eset azonban, amikor rendkívüli kiadást adtunk ki, olyan események alkalmával, melyek a friss hírszolgálat szempontjából az olvasókat érdekelték. Egyébként a rendes 4 oldalos terjedelmet a tartalom tömörsége, mindenre kiterjedő volta pótolta és tette oly tartalmassá, mint sok nagyobb terjedelmű újságot.

A lap megjelenését szellemileg az önzetlen díjtalanul működő munkatársak, anyagiilag az előfizetők és hirdetők tették mindig lehetővé. Szubvenciót soha sem kapott a Székely Ujság sehonnán, mindig a maga erejéből élt és virágzott és senki másnak szolgálatában soha nem állott, mint azon eszméknek, melyek mindig irányították, vezették. És ha a Székely Ujság olvasóinam csak olvasni szeretik azt, hanem előfizetésükkel segítségére sietnek minél többen, ezzel elősegítik a lap fennmaradását és további fejlődését és ezzel a magyar kisebbség erősítését.

Dr. D. Ö.

Lelőtték Duca miniszterelnököt.

Megdöböntő esemény rázta meg Románia politikai életét.

Pénteken este 10 órakor Szinájában DUCA miniszterelnököt Nicolae Constantinescu nevű diák 4 revolver-lövessel megölte.

A kormányfőt a Peles-kastélyban ravatalozták fel.

Öfelsége ideiglenesen Anghelescut bizta meg a kormányelnökséggel.

Készüljön!

Február hó 3-án

SPORT AKADÉMIA!

Május 4-én nyílik és 11 napig tart a Budapesti Nemzetközi Vásár.

Magyarországon a nagykereskedelmi árak indexe 1934 december 1-ig 70-re szűnt alá. Ez annyit jelent, hogy 1929 óta a magyar piac árai átlag 30%-al csökkentek. Ez az évek óta tartó olcsóbbodás adja Magyarországon egyik legnagyobb exportpropaganda eseményének: a Budapesti Nemzetközi Vásárnak is közismert lendületét és teszi gazdaságilag indokolttá azt, hogy a külföldi bevásárlók évről-évre emelkedő számban látogadják a Budapesti Kereskedelmi és Iparkamara által rendezett tavaszi vásárokat.

A piaci árak egyébként Magyarországon december 1 óta még egyre esnek. Kilátás van tehát arra, hogy május 4-én, amikor az 1934 évi Budapesti Nemzetközi Vásár megnyílik, Magyarország Délkelet-Európa legolcsóbb bevásárlási forrása lesz.

Fokozott export-lehetőséggel számol ezért a magyar gyárpár is, amelynek köréből eddig már közel 400 gyárvállalat jelentette be a vásáron részvételét. A nagyobb üzletkötési lehetőségekre való tekintettel, a vásár vezetősége elhatározta, hogy az 1934 évi Budapesti Nemzetközi Vásár ezúttal nem 10, hanem 11 napig fog tartani. A vásárt május első hetének péntekjén nyitják, hogy szombat már teljes egészében az üzletkötések napja lehessen.

A Budapesti Nemzetközi Vásáron egyébként az iparon és az egyéb magyar termelési ágakon kívül ezúttal számos külföldi állam is részt vesz. A részben már befejezett, részben pedig még folyamatban lévő tárgyalások szerint, az 1934 évi vásár kiállítói között külön pavillonnal fognak szerepelni Törökország, Bulgária, Olaszország, Anglia és esetleg Franciaország. Megbeszések folynak ezenkívül arról, hogy Románia és Jugoszlávia is külön nemzeti pavillont állítsanak.

A vásárnak ez évben is számos külön csoportja lesz. Ezek sorában az egyik legérdekesebb az autószerző, amelynek keretében a vásár területén a világ autós iparának legkisebb és legolcsóbb gépeit mutatják be. Az autókiallítás kapcsolatosan a Királyi Magyar Automobil Club autósport-hetet tart. Legfőbb látványosságának a különböző motorversenyek, Csillagutak és a Concours d'Elegance ígérkezik.

A vásár által 17 nyelven több, mint négymillió példányban rendelt nyomtatványok most készültek el. Az első prospektusok a legközelebbi napokban már városunkban is rendelkezésre fognak állni a vásár tb. képviselőitől.

December 28-án tartotta a Népszövetség V-ik előadó-estélyét.

Dr. Várhelyi Gyula tanár: „A bethlehemek művészete” címen tartott érdekes művészettörténelmi előadást. Ismertette a régi misztériumokat, iskoladramákat, a bethlehemek keletkezését, azok fejlődését, virágkorát és a szép szokás megszűntének okait. Az éppen aktuális előadást, a sok új, nálunk még nem hallott és nem ismert dolgot a hallgatóság nagy érdeklődéssel és feszült figyelemmel hallgatta.

Koncz Lajos tanár: A magyar mitológiával kapcsolatos növényi emlékek címen értekezett. A bájosnál-bájosabb történelmek, népszokások s az ősi vallás ismertetése megragadták a közönség lelkét s az előadás végén felhangzó taps jutalmazta a kiváló előadást.

Földi István tanár. „Kerekes Jánoska kicsi kabátja” és a „Haditerv” című bájos novelláit olvasta fel. Az előbbi könnyeket fakasztott, az utóbbi megnevetített. Földi István közismert elbeszélőkéességét és finom humorát gyönyörűen csillogtatta meg a nagy számú publikum előtt, amely mindhárom előadót lelkesen ünnepelte s egy szép, tanulságos est emlékével tért haza.

Házileányok: Nagy Jucika, Incze Rózika, Pál Cilike, Kovacs Rózika és Miske Klárka voltak.

A következő előadás csütörtökön este (jan. 4.) lesz a Népszövetségi Otthon helyiségében. Érdeklődőket szívesen látnak.

A HŐSÖK EMLÉKTÁBLÁJA.

A Székely Ujság hasábjain vetette fel a felállítandó hősök emléktáblájának az eszméjét dr. Várhelyi Gyula képezdei tanár és ma már széles körben annyira tért hódított az eszme, hogy akcióba is léptek egyesületeink.

Az előkészítő bizottság felhívja a város közönségét, hogy hősi halottainak pontos nevét és az ezred számát, ahol szolgáltak, két héten belül a Székely Ujság vagy a Székelyföld szerk.-ségében leadni szíveskedjenek.

Üdvözet a Székely Ujságnak.

Ma a következő kedves sorokat vettük: **KÉZDIVÁSÁRHELYI SPORTEGYESÜLET.**

Ügyszám: 1/1934.

A „SZÉKELY UJSÁG”

tekintetes Szerkesztőségének

HFLYT.

Mélyen tisztelt Szerkesztő Ur!

A Székely Ujság mai nappal fennállásának egy fontos határkövéhez érkezett: 30 éves jubileumához.

Egyesületünk, mely a Székely Ujságot a köz és ifjuságunk érdekében kifejtett felbecsülhetetlen szolgálatainak csekély ellenértéke- és elismeréseképpen már 1933. jan. ban tartott közgyűlésen hivatalos lapjává declarálta, ez alkalommal sem mulasztja el azt, hogy a Székely Ujságnak és nemes gondolkodású Szerkesztőségének akkor, amikor az 30 éven át folytatott becsületes munkájára visszatekint, a kezét meg ne szorítsa.

A Székely Ujság három évtized súlyos megpróbáltatásai között is azon az egyenes és becsületes uton maradt, amelynek egyetlen célja: a köz önzetlen szolgálata. — Soha erről az utról le nem tért és a demagogia legsúlyosabb idején is ezen az uton maradt, összetartásra, egymás megbecsülésére és megértésre irányult minden törekvése. A Székely Ujság, bár üzleti érdekei látszólag mást parancsoltak volna — megmaradt megbízható, korrekt lapja felső Háromszéknek.

Egyesületünket két évtized alatt és az utóbbi időben is minden ellenérték nélkül, sőt nem kis anyagi áldozattal nemesen támogatta s hogy a KSE. ma országos nevű, súlyos sportteljesítmények letéteményese lett, abban nem kis érdeme van a Székely Ujság önzetlen, ifjuságért lelkesedő, áldozni tudó nemes támogatásának.

A KSE. ifjusága, vezetősége őszinte szeretettel köszönti a Székely Ujságot és emelkedett gondolkodású Szerkesztőségét a 30 éves évforduló alkalmával és kérjük, hogy a köz érdekében a multban kifejtett munkásságát és támogatási készségét egyesületünkkel szemben is és a jövőben is megtartani sziveskedjék. Ehhez, valamint minden nemes s önzetlen munkájához kérjük Istennek legjobb áldását.

Őszinte nagyrabecsüléssel:

Kézdivásárhely, 1934. január 1.

A Kézdivásárhelyi Sportegylet nevében:
Benkő Ernő, Kiskos Antal,
elnök. ügyv.-elnök.

Egy régi céhünk multjából.

A régi korban az iparosok iparágak szerint külön társulatokba tömörültek, amelyeket céheknek neveztek. Ezen alakulatoknak a céljuk az volt, hogy az iparág üzében a mesterek egymást támogassák, az iparra vállalkozó fiatalabb nemzedék jó kiképzését előmozdítsák, a kontármunkát lehetetlenné tegyék és ezeken kívül bizonyos társadalmi érintkezést is fenntartsanak.

Kézdivásárhely iparosai már a régi időben is híresek voltak szorgalmukról, élelmességükről. Természetes, hogy a céhrendszer is virágját élte a különböző iparágaknál. Ezek egyike volt már századokkal ezelőtt a szücsmesterség. 1649. ben, vagyis tizenhat év híján három századdal ezelőtt történt, hogy Károly János és Szöcs János mesterek a városban társulatba tömörült szücsmesterek megbízásából céhszabályaikat II. Rákóczi György fejedelem elé terjesztették és előtte a legalázatosabban esedeztek, hogy ezeket kiváltságsszerűleg foglaltassa oklevélbe és örök érvénnyel erősítse meg a mesterek és minden utánuk következők részére.

A kérelemnek a fejedelem eleget is tett és függő pecsétjével megerősített és aláírásával ellátott oklevélben jóváhagyta és megerősítette, szentesítette a szabályokat azon hozzátétellel, „amennyiben azok törvényesen keltek és azoknak érvényét az igazság támogatja.”

Emeljünk ki néhányat a 36 erős pontból álló szabályzatból, hogy lássuk a régi világ rendszerző és rendszerető világát. Kezdjük legakul az inasoknál. Inast csak a céhmester tudtával lehet felvenni. Két heti próbaidő után lehet a szegődést megtartani. Az inas a beálláskor a céh pénztárába 4 forintot és 64 denárt ad. Azonkívül tiszte-

lést kell adni, melynek költségeit felében a mester, felében az inas adja, „borral három viderrel tartoznak.” Ha az inas urától elszökik és két nap alatt vissza nem megy, ha azután megy vissza, akkor egy forint és egy font viasz bírságot kell fizetnie. Az inasnak meg kell becsülnie mesterét és asszonyát. A házi teendőkhöz is segíteni tartozik. „Az inas mint az urának, asszonyának szava fogadója legyen, valami házban illendő dolog, látván, hogy asszonya nem érkezik hozzá, házát is megseperje, tálát felfossa, vizét bevigye, mert ha ezeket mind megcselekedti, megbüntetnék érte?” De ha az inas szófogadó és mégis illetlenül bánnak vele, akkor a céh nyújt orvoslát és esetleg más mesternél helyezi el. Míg az inas-évek tartanak, minden évben kap egy rend fehérműt és sarut. Felszabaduláskor az inast fel kell ruházni ködmönnel, surccal, nadrággal, csizmával, süveggel. A felszabadulás azonban az inas részéről is nagy költséggel járt. Tartozik a „társpházt” megadni „4 tál étket 3 vider bort a jámbor céhnek”, ehhez járul mestere 2 tál étke és vider bora is.

A mesterség megkezdése is bizonyos formákhoz van kötve. Az ifju mesternek a céhmester és két más mester jelenlétében kell a mestermetszést elvégezni. Ez az eljárás ismét lakozással van egybekötve. Három tál étel és vider bor jár ki az ott levőknek. Ha a mesterlegény a mesterséget folytatni akarja, be kell állania a céhbe, de előbb be kell fizetnie a céh pénztárába 12 forintot.) Ha a céhbeli mesterember fia az illető, akkor csak 6 frtot fizet, de azonkívül egy tisztelettel is tartozik. Az ifju mester egy esztendőnél tovább nőtlenül nem maradhat. Ha faluról nőül, a feleségéért tartozik a mestereket megtisztelni, de ha városbeli ember leányát veszi el, nem tartozik semmivel.

A szabályzat gondoskodik az idegen helyről ide jövő legények foglalkoztatásáról. Az ilyen először az atyamesternél dolgozik két hétig, azután a céhmesternél egy negyedévig. Később ahhoz szegődhetik, akihez akar. Heti bére 20 pénz, ha alábbvaló, 16 pénz. Ha a mesterlegény kontárkodni valahová kimegy s ez a céh tudomására jut, bírságul egy forintot s egy font viaszat fizet.

A céhszabályzat azonban nemcsak az inasokat és mesterlegényeket szorította kor-

*) 1627-ben egy jó mogyorónyest ára 1 forint volt, a közp-szerde nyolcvan pénz. Egy rókabőr is egy forint.

A harmincadik ujévre.

Oh, bájos olvasó,
Kedves, jámbor lélek,
Kit a régi írók
Nyájasnak zengének!
Kérlek figyelj szómra,
S hallgasd meg, mit mondok,
Ne zavarjanak most
Bus anyagi gondok.
Ritka szép alkalom.
Hogy én hozzád szólók
S tapsi fülecskédbbe
Nagy ujságot sugok:
Ma van ujév napja,
Fel kell köszöntselek
Kívánjak sok jó bort
S rendes feleséget.
Ez a parancs máma,
Szerkesztő ur adta,
(Hogy szál jon reá
Az Uristen malasztja!)

Ma van harminc éve,
(— Mondják, akkor tél volt
S nagy hó-könyeket sirt
Odafent az égbolt—)
Sercegett a penna,
Csattogtak a gépek
S betű-szokrát vetett
A jó székely lélek.

látok közé, hanem a mestereket is. Különösen arra volt tekintettel, hogy a mester-séget egyesek kontárkodással ne rontsák, a közös megállapodásokat betartsák, a békeséget egymás közt becsüljék és társadalmi tekintélyüket ne rontsák, az idegenből jövő mesterek is járuljanak hozzá a céh vagyonához és egymás örömeiben, gyászában kölcsönösen vegyenek részt.

A közös érdek ellen való eljárásnak tartották, hogy valaki faluról-falura járva keressen munkát, kivéven ha főemberekhez hívták. Az ilyen visszaélés büntetése egy forint volt. Ha valaki a céh tudta nélkül a városból szökve eltávozott, de később mégis vissza akart állani a céhbe, 12 frtot kellett letennie és kétszer meg kellett tisztelnie társait. Ha egy mester a mészárosnak pénzt ad ki bőrre, más iparostárs az így leelőlegezett bőrt meg nem veheti. A mesterember felesége a piacon bőrt nem vásárolhat; a tilalom megszegése esetén a bírság 32 pénz. Különösen hangsúlyozott kötelesség a céhbeli végzéseknek titokban tartása. Aki idegeneknek a titkos megállapodást elmondja, az 2 forintot és egy font viaszat fizet büntetésül. Ha valamelyik mester társának tisztessége ellen vét szidalmazó szókkal, akkor a céh eltiltja mestersége folytatásától, amíg magát nem tisztázza. Az egymás családjában történő halálesetkor a temetésen a többi mesterek vagy feleségük tartoznak büntetés terhe alatt megjelenni.

Nagy súlyt fektet a céhszabály a gyakori lakozások alkalmával betartandó tisztességes józan viselkedésre. Ha valaki a bor vagy sörös poharat feldönti és azért a céhet meg nem követi, 16 pénz bírságot fizet. A súlyosabb részegség esetén a büntetés is nagyobb.

Ugy látszik már akkor is a cigányok voltak a szücsök szállítói s néha ez üzletkifolyólag áldomásra is került a dolog. A céhszabály óvni akarja a mestereket, hogy össze ne barátkozzanak velük. Azért a 15 pontban ki van mondva, hogy „ha valamelyik mesterember cigánnyal egy pohárból iszik és az a céhben megmondatik, annak bírsága egy forint és egy font viasz.”

Ime ezek voltak a kézdivásárhelyi szücsmesterek főbb szabályai, melyeknek betartását egymástól büntetések terhe mellett megkövetelték és amelyek érdekeik védelmét biztosították. Ezekkel sorakoztak a

Székely Ujság készült,
El is hordták kérem
S Vásárhely polgára
Hirt olvasott-velem.
Telt és mult az idő,
Év után a másik
S szomjas szájba folytak
Sok-sok rózsamálk.
Lehet gondolkozni,
Mi történt azalatt,
Míg harminc esztendőt
Nyelt el az év-garat,
Ezt én másra bízom
Nem töprengék rajta,
Mert ma ujesztendőt
Énekel a nóta.

Szilveszter estéjén
A lámpát eloltjuk
S az esztendő-mesgyn
A jövőt gondoljuk
Unnepel a lámpa,
Jelzi az ujévet,
Aztán újra felgyul
És mindenre fényt vet.
A kis Székely Ujság
Már harminc év óta
Szórja fényét nekünk
S nem is lesz eldöva
Háromszéki Rónán,
Amíg él a székely
Terjeszti a hitet,
Ehhez nem fér kétely.
Leszünk amik voltunk,
Hosszu harminc évig
S szent hivatásunkat
Betöltjük mindvégig.

Most még egyszer boldog
Ujévet kívánva
Kérjük, gondoljanak
A Székely Ujságra
Olyan meleg szívvél,
Hogy eddig tették
S a mi kis lapunkat
Tovább is szeressék!

többi céhek mellé, amelyek mind hasonló szabályokkal tartották fenn a rendet, a munka tisztességét és biztonságát, a hasonló foglalkozásuk között. Az egyéni szabadság százada a céhek alkotta megkötöttséget feloldotta, de a régi jó rend egyes részei kedves hagyományként még ma is tartják magukat.

Péter János.

Fiatalok — Öregek.

Riport a KSE karácsonyi tea-estélyéről.

Érdekes megfigyelni a mai embert. A küzdő, elfáradt, a holnap gondját vállán viselő embert. — Karácsonykor, a szeretet szent ünnepén a Milleniumban rendezte a K. S. E. hagyományos tea-estjét. Az emberek egy estre, egy éjszakára feledni akarták a gondokat. — Megható volt az a lelkesedés, az az összetartás, az a hangulat, ami a K. S. E. Öregjei (?) részéről nyilvánult meg, hogy példát adjon az Ifjúságnak arra, hogy miképpen nem szabad csüggedni s mint lehet ártatlan kedvteliséssel új erőt gyűjteni újabb küzdelmekre. — Mert ma a krízisek krízisét éljük. — De hallga! Szól a zene

„Kendő, kendő, csipkés szélű drága kicsi kendő,
Mondd meg nekem, sugd meg nekem mit hoz a jövőendő”,
s utána felzendül a régi kedves színtén „kendő” nótá:

Végig-mentem az ormódi temetőn,
Elvesztettem piros bársony keszkenőm...

majd ismét egy új nótá:

„Nekem olyan nő kell,
Aki reggel fölkel.
Megfőzi a kávé...

s erre a régi idők kedves csárdása:

„Nekem olyan asszony kell,
Ha beteg is keljen fel.
Főzze meg (de nem a reggeli kávé, hanem) a vacsorát.”

Tangó, csárdás, waltzer változatja egymást, sőt még a krajcopolka is előkerül. — A hangulat emelkedett. Hát hogy is ne, mikor a K. S. E. tea-estélyéről van szó, más nem is lehet. — A 3 szor 3 méteres parketten tolong, gyürkőzik, öklendezik és birkózik a sok táncos, merthát én azt hiszem, az tud legjobban táncolni, aki jól tud birkózni, hogy a könyök és a bordák fontos szerepéről ne is beszéljek. — Nagyon kedves bizonyítéka a sok táncos annak, hogy sok jó ember kis helyen is megfér, pláne akkor, amikor Benkő Ernő, a KSE közkedvelt elnöke, természetéhez mérten önmaga is vindikálhatná azt a 3-szor 3 méteres parkettet. — Mert hát ő is úgy rugja a port, hogy gyönyörűség nézni. — Hűséges vezető-társa, Bothár társelnök is veletart, hogy az ügyvezető Kiskos Antiról ne is beszéljünk, aki délután 5 órától reggel 5 óráig szüntelenül táncban is tett eleget ügyvezetőelnöki kötelességének. — Az intéző Zsarnóczky Zoltán, a pénztárt őriző Bándy Béla, a világosságot szolgáltató Hódossy Ernő, Gonda Sándor alelnök mind ott birkóznak a táncért azon a 3-szor 3 méteres kis helyen. — Ily vezetőség mellett a KSE fiataljai is természetesen hátul nem maradhattak. — Az új és régi felváltott táncoknál azonban mégis meg kell állapítsuk, hogy az Öregek (?) nem hagyták magukat lefőzni, mert sokkal nagyobb volt a tolongás és a gőzfürdőt megszegyenítő hőség, amikor egy waltzer, csárdást, polkát, egyszóval régi táncnótát húzott a cigány. — Hogy mi lesz febr. 3-án a KSE bálon, azt még elképzelni se tudjuk, mert hisz arról értesültünk, hogy az Öregek (?) meglepetésre készülnek s élükön a KSE elnökével a febr. 3-i bálon ők is tangóval meglepik a résztvevő közönséget. — Érdeklődéssel várjuk.

És beszéltünk Öregekről — Ifjakról. — A KSE bebizonyította, hogy téves fogalom az öregség. — Öreg ma csak az, aki elhagyja magát. — A mi kedves Öregjeink (?), akik ott ropták azon a 3-szor 3 méteres parketten, nem öregek. — A politikában ma jelszó lett az ifjak előretörése. — Téves jelszó, mert számos esetben láttunk koravén fiatalokat és — mint fenti eset is mutatja — fiatalos rugékonyságú Öregeket (?). Mert a test és lélek rugékonysága, a kedély és akarás az ifjúság s nem a kor.

Aki látta e hangulatos tea-estélyen a három elnököt, az intézőt, a pénztárost, a világosságot szolgáltató választmányi tagot és kor szerint nem épen fiatalnak nevezhetők kedves táncát, aki megnézte dr. Diénes Jenő ropogós csárdását, az nem kételkedhetik fenti állításaim igazságában s az elhiszi, hogy ily baráti összefüvetele a KSE nagybálja óta a városnak alig volt. Bizony nem volt.

—áros.

MAGYARUL ÉS HELYESEN!

(Szerző, dr. I. Diénes Jenő felolvasása a Kath. Otthon Pázmány irodalmi szaksztyála 1933 nov. 30-ik előadó estélyén.)

Miért mondjunk csipkés szélű helyett, miért spájzot éléskamra, slafrokkot hálórúha, szervétet asztalkendő, klozetet úrszék, waggont vasutikocsi, fiakkert bérkocsi, patikát gyógyszerár helyett. De ezt a szomorú szósort nem folytatom, sajnos, reggelig mondhatnám, annyi az osztrák uralom alatti szenvedésünk idejében németből és más idegenből magyar nyelvünkbe betolakodott és jogosulatlanul átvett szó a közéleti beszélet, írás magyar nyelvében. Már, a kiében, Mert én nyugodt lélekkel állítom, hogy nagyon ritkán, indokolt esetben használók idegen szót, csak akkor, ha az a bizonyos idegen szó magyar kifejezése nem fedti teljesen a kérdéses fogalom értelmét.

Jön a tél. Ujabban divatos lett a lejtőn szánkázás, kicsi szánon, amit kisdíák koromban még szánkónak hívtunk. Akkor nem voltak még a főzött búkkfából, szerkezetel, fékkel ellátott szánkók, azután jött be külföldről a finom kivitelű szánkó az idegen ródli névvel együtt. De a lényeg nem változott, szánkózás az magyarul ma is. Sokkal szebb is, mint a finomkodó idegen ródlizás szó. Miért? Mert magyarul szánkózásnak kell mondanunk.

A sport ma egyik legfontosabb ága a labdarugás. Az angol football szót meglehetősen kiszorította a magyar: labdarugás. Ellenben a tenniszezés szót, a mely finomabb játékot, finomultabb izlésű sportolók játékát jelenti, az előkelősködő, finnyáskodó sportolók annyira bevették szokásba, hogy a tenniszezés szót aligha lehet kiküszöbölni használatból, annál is inkább, mert a labdarugás sok változata közt a tenniszjáték egy különleges, szép labdasport, amire a magyarban nincsen megfelelő kifejezés. Ellenben, hogy a játékosok a számlálást miért kell, hogy angol nyelven s azt is nem helyes kiejtéssel, bemondják, bár a játék vídám társalgás közben magyar nyelven folyik, — megérteni nem tudom. Régebb kísérleteztünk magyar számlálással, de bevalom, sikertelenül, — ezt a finomabb sportot kényeskedő, finomkodó idegen szókkal szokták meg — sajnos — a magyar játékosok, akik közt a hölgyek nem magyar ruhában magyarosan pántlikába font, leeresztett hajjal, hanem az idegen szokások és szók érvényesülésének nagyobb dicsőségére bubi-frizurások játszanak, (Ezt a „bubifrizurás” szót is kénytelenségből használtam, erre nincs kifejező szó a magyar nyelvben, — de ne is keressünk e rövid életű divathoz magyar szót.)

Jön a tél. Ma már a falusi székely lányok közül kikerülő cseléd nem huz fel csizmát, hanem selyemharisnyára félcipőt és hogy meg ne fázzen a lába, sosen-t huz. Hát, huzza, ha az a divat és hogy meg ne fázzen. De miért kell idegen szót használnia a székely parasztlánynak, ha van erre jó magyar szó: hócipő. Vagy miért kell a hidegben szvettett vennie, ha veheti magyarul ugyanazt, de gyapjukabátka néven?

Néha neveltséges hallani, hogy egy-egy cselédleány beállít a boltba s mondja:

— Kérek 1 doboz boxot.

Kiszolgálják. A kereskedők nem nyelvések, nem is törődnek vele, hogy mi helyes, mi nem, hanem a fő a forgalom. Ki szolgálják a box-ot kérő cselédleányt, adnak neki 1 doboz cipőkenőcsöt.

Pedig az a lány szószerint legjobb esetben 1 doboz borjút kért. A box angol szónak pedig két jelentése van. Egyik borjút jelent, de box a neve angolul annak az istálló résznek is, hová a lovat bekötik.

Hát nem szebb, helyesebb lenne, ha a cseléd a boltban a helyett, hogy idétlenül idegen szót használ, kérne magyarul egy doboz cipőkenőcsöt?

De nemcsak az idegen szóknek a magyar nyelvbe zavarása a bűn, ennél súlyosabbak is vannak. Valaki befolyásos, tekintélyes ember kimond valamit, ami nyelvészileg helytelen, követik éppen úgy, mint a ruhadivatot is néha egy-egy előkelőség véletlenül rosszul felvett ruhája, tréfás öltözése befolyásolja. Sok ilyen ferdeség fordul elő kivált közgazdasági téren. A pénz, a vagyon hatalom, ad tekintélyt, pénzember elszólását példaként követik. Így, mert idő

sincs arra, hogy mindent felsoroljak, példaképpen csak egy igen jellemző ferdeségre mutatok rá. Az utóbbi évek egyre súlyosbodó gazdasági helyzete rákényszerített sok munkaadót, magánost vagy társaságot, hogy alkalmazottai közül egyet vagy többet elbocsásson. E szomorú helyzet szülte ezt a szót: leépíteni. Rettenetes szó ez. Gondolkodjunk csak kissé felette. Mit jelent építeni? Valami építményt elkészíteni. Így például házat, gyárat, templomot, vasutat, utat, hidat, szobrot, emlékoszlopot és sok más építmény név alá összegyűjtött tárgyat elkészíteni. Ha valami épületet elbontanak, azt soha se mondják leépítésnek. Még kevésbé szabad használni ezt a szörnyesülött szót egy vállalat megkisebbitésénél, alkalmazott tisztviselők elbocsátásával kapcsolatban. Az, hogy valamit leépítsek, lehetetlen, mert vagy építek, vagy rombolok. De, hogy visszafelé építsek, az valami elképzelhetetlen. De divatba jött, sokan használják, ami igen káros a mi szép magyar nyelvünkre. Ne használjuk, — inkább használhatjuk e szó értelmét helyes magyarsággal így: visszafeltesztetem üzletemet.

(Folyt. köv.)

SPORT.

Tornatanfolyam.

A KSE vezetősége annak a közlésére kért fel minket, hogy 1934 január 2-től Brenndörfer Mihály ur, atletikai szakosztályvezető vezetése alatt női és gyermektornatanfolyamot rendez. A torna órák hetenként kétszer tartanak személyenként havi 50 leu fűtési és világítási költség megtérítése mellett. A tornatanfolyam a Józsiás és Emilia féle alapítványi teremben lesz. Résztvenni szándékozók Brenndörfer Mihály szakosztályvezető urnál és a Kovács Hirlapirodában jelentkezhetnek.

A szülők figyelmét felhívjuk ezen tanfolyam pótolhatatlan voltára.

Febr.	Az egész város ott lesz a K. S. E. febr. 3-iki sportakadémiáján.
3 Sportakadémiá.	

Mint lapunk karácsonyi számában is közöltük, a KSE, városunk és a vidék e legnépszerűbb egyesülete február 3-án, szombaton este 9 órakor sport-akadémiával egybekötött sportbált rendez, mely iránt multhei cikkünk megjelenése óta már óriási az érdeklődés. — A KSE. vezetősége és ifjúsága lázasan dolgozik azon, hogy a febr. 3-iki sportakadémia és sportbál a tavalyi sportbált sikerét is messze felülhaladja. A műsor összeállítása is oly gondossággal, körültekintéssel és lelkesedéssel történik, hogy a tavalyi műsor legszebb számai felülhaladó lesz minden műsorszám. A program összeállítása most folyik s — mint értesülünk — még január első felében szétküldetnek a meghívók. — A jóhangulat fenntartása végett — értesülésünk szerint — a KSE. két zenekart szerződöttetett, jazz és cigányzenekart s kötött táncrend szerint a két zenekar felváltva fog játszani. — A műsoron fognak szerepelni magas nivóju sportszámok. Azt is sikerült megtudnunk, hogy a tavalyi kiváló buzogánygyakorlatot messze tulszárnyaló sportszámmal a fátylász-gyakorlattal fogja a KSE. meglepni a n. é. közönséget. Az egyes sportszámokat konferancié fogja kitölteni, mely tekintetben a KSE. szintén meglepetésre készül, mert amikor érdeklődtünk, hogy ki fog konferálni, rejtélyesen mosolyogva azt felelték, hogy ez még titok. Annyit azonban sejtetni engediek, hogy a KSE. vezetősége a konferálásra is nagy súlyt helyez s olyan egyénnel akarja a közönséget szórakoztatni, aki kedves, szellemes mókáival már eddig is a közönség szívéhez fűződött. — Reméljük, hogy ezt a titkot is sikerül megtudnunk s legközelebbi számunkban erre is kitérhetünk. — Műsor után természetesen tánc lesz. — A KSE. vezetősége a Vigadó emeletén gondoskodik megfelelő hideg ételekről és italokról, hogy ezáltal szintén emelje a kellemes hangulatot. — Amint látjuk tehát, a KSE. vezetősége mindent megtett, hogy jól érezze magát mindenki a farsang e legnagyobb szabású táncmulatságán. — Még csak annyit említenek meg, hogy ígéretet kaptunk arra, hogy jövő számunkban már részletes műsorral fogunk szolgálhatni olvasóinknak.

H I R E K.

December
31
1933.

Az érkező elé...

... És ilyenkor, új esztendő küszöbén, száll a jó kívánság szerteszét a világban, mint a hajnali muzsikaszó álmadozó leány szívek ablakán.

Zsongnak-bongnak a harangok és ércnyelvük zugásával új vendég, új esztendő érkezését hirdetik. Mindig várjuk ennek a vendégnek érkezését és mindig csalódottan kísérjük távozását. Hiába, ez az örök emberi tulajdonság, a mindig várákozás valami jóra, valami elérhetetlen után, a hajnali ígérő élet csobogó forrásvíze után, mely megengyíli szomjazó ajkunkat, felrázza a tepsedésbe vesző lelkünk harcot harsonázó katonáit.

Dübörög a föld nyugtalan népek lázas lépéseitől, forrongó, szilaj érzések lavináját görgeti a felkavart eszméarádát s az erdők tenyvesei megremegnek az örök Isten kezének érintésétől. A hegyek lenéznek a völgybe s a lapályokon titokzatosan hallgat a szilveszteri éjszaka...

Az új vendég beérkezik és a nyelvek bábeli zavarában zsong a nevében rejlt titokzatosság szimfoniájával:

— Boldog ujesztendőt.

Édes Magyarom: Neked is boldog ujesztendőt. Ragyogót! Felemelőt! Bufilejtőt és Megbocsátót.

Perkőaljai.

— ELJEGYZÉS. Reményi Irénke (Kézdivásártól) és Kis Lajos (Alsócsernáton) jegyesek (Minden külön értesítés helyett)

— Brasso 50 százalékos vasuti kedvezménye. A vasutigazgatóság közvetlen karácsony előtti rendeletet adott ki, mely szerint Brasso is megkapta a félúti utazási kedvezményt. A jegy váltásánál turista-jegyet kell kérni, amelyet Brassóban díjmentesen az állomás lepecsételnek s ugyanezzel a jeggyel ingyen lehet visszautazni.

— HALÁLOZÁSOK. Özv. Nagy Ferencné szül. Császár Sára élete 86, özvegyiségének 21-ik esztendejében dec. 28-án hajnalban meghalt városunkban. Fián, ifj. Nagy Ferenc és unokáin kívül kiterjedt rokonság gyászolja. Ha a keresztgyermek számát vennők, ezeknek a száma is néhány százon túl van. Az Onk. Tüzoltó Egyesületnél és az Asztalos Ipartársulatnál zászlóanyai tisztséget töltött be. Temetése a református egyház szertartása szerint dec. 30-ikán d. u. volt a város és a vidék szépszámu részvéte mellett. — Özv. Simon Jánosné, özv. Gyárfás Károlyné kézdivásárhelyi urnó testvére Csikszeredában elhunyt. — Özv. Becsky Antalné Doleschal Olga 30-án meghalt városunkban. Temetése 1-én lesz.

— Vezérkari ezredes a magyar közlekedésügy élén. Amint a budapesti lapok írják, a magyar közlekedésügyi államtitkárság élére, mint államtitkár, Dálnoki Kovács Gyula vezérkari ezredes, a honvédelmi minisztérium mérnökkari osztályának főnökét szemlélték ki.

— Éjféli szerenád. Újév kezdetén (12. óra) a Cecilia régi szép szokásaihoz híven templomi szerenáddal üdvözlö a Szentségi Úr Jézust.

— Héjjas Istvánt doktorrá avatták. Héjjas István kecskeméti gazgálgodót, aki a nyugatmagyarországi harcokban hősiességével tünt ki, a budapesti közgazdasági egyetemen doktorrá avatták. Héjjas István a világháború idején Gelencén állomásozott és sokan ismerték a faluban a fiatal hadnagyot.

— A Népszövetség tea-estje. Karácsony másodnapján zajlott le a Népszövetség II-ik tea-estélye a Népszövetségi-Otthon gyönyörűen felszerelt helyiségeiben. Ezen tea-estélye egyike volt az idény legjobban sikerült tea-estélyeinek s a termet zsufofásig megtöltő közönség pompás hangulatban mulatott a késő reggeli órákig. A Cecilia Paál Elek vezetése alatt gyönyörű karácsonyi énekeket énekelt. Feltűnést kellett Bokor Annuska nagyszerű magyar-szóló tánca. Az estély sikere Tóth Gáspár alelnök és a felkért 30 háziasszony érdeme.

— Koszorúmegváltás. Özv. Gyárfás Károlyné a testvére elhalálása alkalmával koszorúmegváltás címén 100 leut adott át szerkesztőségünkben a ref. elemi iskola részére.

*) Bonokért is ruhák készítését vállalom — KALITH GEZA szabó, Tg.-Săcuesc.

*) Dr. Kovács Andor orvos rendelését dr. Kovácsy orvos ur előző rendelője helyén, a Jancsó F. Lajos és Dávid István urak kereskedése közötti utcában, — megkezdte.

Nyilvános köszönet

a Kézdivásárhelyi Múzeum részére adományozott tárgyakért.

A Kézdivásárhelyi Múzeum iránti érdeklődés nem szűnt meg, az utóbbi időben is érkeztek különböző tárgyak a múzeum gyűjteményeinek gyarapítására. Ezek közül kiemelendők özv. Frink Sándorné Erős Anna urnó adománya, ki férje, a Polyánban ez év jun. 19-én elhalt Frink Sándor g. katolikus lelkész, volt m. kir. törvényszéki bíró emlékére 73 kötet értékes és szép jogi könyvet adományozott. Nemkülönböztetve Daday Jenő festőművész, ki két eredeti olajfestményével gazdagította Múzeumunk szépművészeti tárgyait. A Kézdivásárhelyi Kaszinó múzeumi bizottsága hálás köszönetét nyilvánítja a nyilvánosság előtt mindazoknak, kik bármily, akár kisebb, akár nagyobb értékű tárgyakkal gyarapították múzeumunkat. Sajnosan kell azonban itt leszögeznünk, hogy úgy most, mint az alapítás kezdetétől a vidék közönsége kevés érdeklődést mutat, az adományok túlnyomó része Kézdivásárhely lakóitól ered, noha a környék falvaiban, földbirtokosok házaiban, régi kuriákban stb. sok minden van ami otthon értéketlen és hasznavehetetlen ócskaság, lim-lom, de a múzeumban összegyűjtve és csoportosan kiállítva, megbecsülendő lenne. Erre felhívjuk a környék földbirtokosainak, papjainak, tanítóinak, a falu vezetőinek figyelmét.

Legutóbbi kimutatásunk után, október elseje óta a következő tárgyak érkeztek:

607. lelt. sz. Jancsó József nyomdász, gránát-hüvely, 608 Kovács J. István szerkesztő, 9 drb gyászjelentés. 609 Esztián János bádigos, 4 drb bankjegy. 610 Szép Ödön kereskedő, milleniumi emlékérem. 611 Lackó László szigorló jogász, régi pénz. 612 Miklós Balázs bankigazgató; bronz vitézségi érem és „Streffleurs Katonai Lapja”, 613 Sárkány Lajos I. gimn. tan., 9 régi pénz 614 Szóts Kálmán birtokos, egy ezüst, egy rézpénz. 615 Klein Zsigmond, régi ezüst medail és hamis orosz pénz. 616 dr. Gábor László elnök-járásbíró, 7 drb régi okirat, egy rézpénz. 617 Szabó Lajos István fia tanuló, 2 rézpénz, 618 Hankó György berecki kereskedő, 3 régi nyomtatvány, 4 okirat, 619 Paizs Zoltán asztalos, Honvéd elbocsátó okmány és 1 kép. 620 özv. Frink Sándorné (Polyán) Codex Hungaricus, Döntvénytár és különféle jogi könyvek, összesen 73 kötet és 1 gyászjelentés. 621 Miklós Balázs bankig. 16 db füzet és könyv, 11 folyóiratfüzet, 1 nyomtatvány. 622 Zsögön Árpád igazgató (Erzsébetváros) 1 régi lakat, 2 db fegyverzárvár, 10 db régi pénz, 5 db régi nyomtatvány. 623 Cséke József bank-alkalmazott régi pénz 624 Szigethy Gy. Mózes óras, okirat. 625 Fábán Árpád bírósági irodatiszt, kézdivásárhelyi telken talált 6 db őskori cserépdarab. 626 Páljános Géza korosmáros, régi könyv. 627 Sipos Irma birtokos, Sipos Sámuel verses története Márkosfalva 1822 évi nagygéséről.

Fő az energia!..

Vigjáték egy felvonásban.

Írta: XANTUS LAJOS.

4. j e l e n e t.

Pokrócz: No, ez ugyan jól betette az ajtót!.. (Faggyashoz) Te, itt valami borszagot érzek...

Faggyas: Érzed, mert leíttad magad..

Pokrócz: (Szabadkozik) Bizony Isten, még ma nem ittam! Mergembe a fiamat is megpofoztam... Hanem itt bornak kell lenni. (Kutat. Az asztal alatt reáakad az elrejtett üvegre.) Hopp! It van! (Felteszi az asztalra.) A rabló-tolvaj bedugta az asztal alá, hogy ne lássa a felesége. (Tölt) Gyere igyál!..

Faggyas: Én bizony a másébol nem iszom!

Pokrócz: Ne magyarázz, mert leöntlek! (fenyegetőleg) Iszol-e?

Faggyas: Nem szabad, hogy igyam. Eltiltotta az orvos.

Pokrócz: Ne higgy az orvosnak, ne higgy az ügyvédnek!.. Gyere igyál, hogy jöjjön meg a hangod!

Faggyas: (Föláll) Megfizetted-e a kolbászatot?..

Pokrócz: (Büszkén) Megfizetem!.. Ur voltam mindig és nem hurkamos ol!.. No szervusz!..

Faggyas: De tölts nagy pohárral! Nem iszom én fél pohárból!..

Pokrócz: (Megtölti) Essék bele a csörög!

Faggyas: (Kiürii) Ez bizony jó len!..

Pokrócz: Minden jó, ha pénzt adsz nem kell érte!.. (Tölt, iszik és csemeget Ujból tölt és iszik.)

5. j e l e n e t.

Dr. Kuss: (Belép. Meglátja Pokrócz kezében a poharat. Idegesen.) Az Isten álgya meg, mit csinálnak maguk?!

Pokrócz: Békülünk, doktor ur!

Dr. Kuss: De hát ne igyanak a pohárból. (Elveszi a poharat.)

Pokrócz: A köntöstartóját! Tán csak nincs valami szájbaja a doktor urnak?

Dr. Kuss: Hagyjon már békét! (félrelöki Pokróczot) Nincs itt korcsma. (idegesen) Fizessék ki a költségeimet és menjenek a fenébe!..

Pokrócz: (Uri gesztussal) Fizetünk! Mit kell fizetni?!

Dr. Kuss: Fizetnek közösen ötszáz leut.

Pokrócz: Drágán számol a doktor ur. Mi csak egy-egy pohárral ittunk!

Dr. Kuss: (Földhöz vágja a poharat Erélyesen) Ne vicceljen, hanem fizessen!..

Pokrócz: (Meghökkenve) Nincs pénzem doktor ur...

Dr. Kuss: Faggyas ur kifizeti és együtt elintézik...

Faggyas: Én bizony senki helyett nem fizetek.

Pokrócz: De még én se! Te pereltél, te fizess! Az a rendjel.. (Folyt. köv.)

NYILT-TÉR)

Köszönetnyilvánítás.

Mindazok, akik felejtethetetlen drága jó édesanyánk, özv. Jancsó Dánielné halála alkalmával részvételt voltak és a temetésen megjelentek, ezuton fogadják megtört szívüknök köszönetét.

Kézdivásárhely, 1933 dec. 29.

A gyermekei.

Értesítés.

Tisztelettel értesítjük igen tisztelt üzletfeleinket, hogy Málnási és Veress-céget szeptember 20-ika óta föloszlattuk békés uton és továbbra külön-külön saját nevünk alatt vezetjük üzletünket.

Kérjük továbbra is szives pártfogásait, maradunk

Tg.-Săcuesc, 1933 dec 12.

Tisztelettel:
Málnási Zsigmond
Veress Gerő

(* Ezen rovat alatt közölték nem vállal felelősséget sem a szerkesztőség, sem a kiadóhivatal.

Primăria Com. Urb. Târgul-Săcuesc

A város hivatalos hirdetései

No. 5201/1933 Publicațiune.

Aducem la cunoștință publică, că primăria orașului Tg.-Săcuesc ține licitație publică cu oferte închise la 15 Ianuarie 1934 ora 11 a. m. în caz de rezultat negativ la 25 Ianuarie 1934 pentru darea în întreprindere țărierea a 600 stj. lemne de foc din pădurea Catrușa.

Licitația se va ține în conformitate cu dispozițiunile art. 88-110 din L.C.P. și normelor generale delicității.

Condițiunile de licitație se pot vedea la primăria Tg.-Săcuesc în orele oficiale.

Hirdetmény.

A Târgul-Săcuesc város primăriája 1934 január 15-én d. e. 11 órára, eredménytelenség esetén 1934 január 25-ére zárt írásbeli ajánlatokkal nyilvános árlejtést hirdet 600 öl tűzifa kivágására a Katrosa erdőből.

Az árlejtésnél mérvadók a számviteli törvény 88-110 §§-ai és az általános árverési normák.

Az árlejtési feltételek a városi primáriánál hivatalos órák alatt megtekinthetők.

Târgul-Săcuesc, la 28 Dec. 1933.

Presed. Com. Int:
(ss) Corneliu Nastasi.

Secretar Gar:
(ss) R. Cosma.

Ön előfizet

a Tündérújjakra

540 leut és kap ajándékba 2 nagy és 2 kis PÁRNAHUZATOT.

Előfizetni lehet városunkban a KOVÁCS-hirlapiródában, ahol az ajándék is átvehető!

Készüljön a zenekedvelők január 9-iki hangversenyére

Jegyek előjegyzése a KOVÁCS-hirlapirodában.

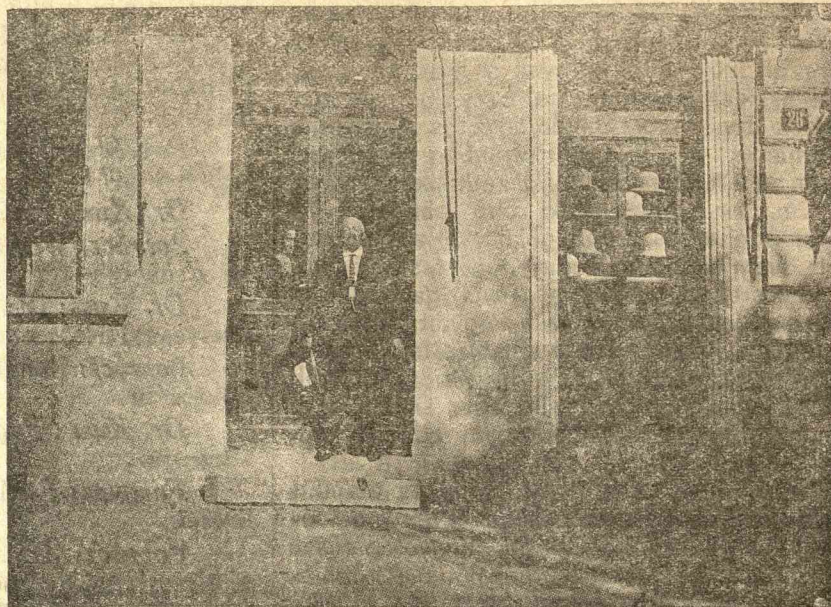
Ujévi

köszöntés

emeljen

uj

K
a
l
a
p-ot.



Szilveszter az évből csinál ujat,
a KOVÁCS-kalapgyár az ön régi kalapjából.

Legújabb modellek olcsó áron, nagy választékban kaphatók:

Kovács József Vasut-uccai üzletében.

Téli időszakban,
hogya fáj a feje;
Rossz a hócipője
az annak a jele.
Minek gondolkozik?
gyerünk csak, izibe...

Ujjá varázsolni

Szántó műhelyébe!

Hó- és sárcipők javítása szakszerűen!

Elismert dolog,

hogy mindenféle nyomtatványnál
olcsó árakat számít és amellé
izléses munkát szállít a

MINERVA-nyomda.

TG.-SĂCUESC = KÉZDIVÁSÁRHELY.

Munkák felvétele:

a K O V Á C S-hirlapirodában.

Jön a farsang!

Hegedű- és brácsahurt

nem, de szalámi és kolbászhurokat állandóan kaphat

Cloos és Kunánál

Legdrágábban vesz: Disznóhusokat (zsir nélkül).

Legolcsóbban ad: mindennemű hentesárúkat, finom
turókat és sajtokat!

Bánati és regáti I-a rendű

lisztraktár

ahol beszerezheti mindenfajta lisztszükségletét.

Ardealul olaj,

firniszek, pipere és mosó-

szappanok

gyári képviselete!

Tengeri liszt piaci árban!

Uj tengeri és mindennemű
termény kapható!

Veress Gerő

Jan. 3-4-én

l e s z

AZ ÁLLAMI OSZTÁLYSORSJÁTÉK

következő huzása.

Tehát siessen

és ujtsa meg a sorsjegyét, mert a legutóbbi
1 milliós nyeremény igazolja, hogy sorsjegye csak

akkor nyerő

ha pecsétje R È V È S Z E R N Õ.

Elárusító helyek városunkban:

MIHÁLY LÁSZLÓ

KOVÁCS-hirlapiroda.

AGRÁR-BANK

Tipografia "MINERVA" nyomda Târgu-Săcui (Kézdivásárhely), 1933.